

Spannende tijd: het echte werk kan beginnen *Open Rode Beek in 2010*

Eindelijk is het dan zo ver. Met de onthulling van het officiële bouwboard en de verspreiding van deze eerste nieuwsbrief is 22 februari het startsein gegeven voor één van de grootste projecten in de gemeente Onderbanken: Het openmaken van de Rode Beek; een samenwerkingsproject tussen de gemeente Onderbanken en Waterschap Roer en Overmaas. Op dit moment loopt de Europese aanbestedingsprocedure nog. Na de gunning van het werk eind maart ziet het ernaar uit dat de eerste schop in april de grond in gaat.

Natuurlijke verbindingsweg

‘Met het openmaken van de Rode Beek willen we een natuurlijke verbindingsweg voor planten en dieren via de beek herstellen en wateroverlast beperken. Dat daarmee voor de gemeente de mogelijkheid ontstaat om de omgeving te verfraaien en een aangename leefomgeving te creëren is mooi meegenomen!’, vertelt Jan Schrijen, voorzitter Waterschap Roer en Overmaas.

Stofhappen

In april beginnen we met het “echte werk” het daadwerkelijke openmaken van de Rode Beek. Dat betekent dat het centrum van Schinveld voor een lange periode behoorlijk op zijn kop zal staan. ‘Dat zal voor de omwonenden flink wat stof happen worden. De direct omwonenden zullen helaas met overlast te maken krijgen. We proberen dat zoveel mogelijk te beperken, door tijdelijke voorzieningen aan te leggen, de bewoners waar mogelijk in goed overleg tegemoet te komen en alle betrokkenen voldoende te informeren’, zegt wethouder Stevelmans. ‘Gelukkig krijgen we er wel iets prachtigs voor terug’, voegt hij er aan toe.

Stemming sloeg om

Het idee dat het resultaat prachtig zal zijn en een echte meerwaarde voor Schinveld oplevert, leeft ook onder de inwoners. In eerste instantie was er veel

weerstand tegen het openmaken van de Rode Beek omdat mensen het beeld van de “oude” beek voor ogen hadden. Maar toen met sprekende animaties en een helder verhaal duidelijk werd hoe de beek nu uit zal komen te zien sloeg de stemming om. Inmiddels kunnen veel inwoners niet wachten tot het zo ver is en vragen zij de gemeente wanneer nu begonnen wordt. Eén van de omwonenden die van het begin af aan positief tegenover de ontkenning staat is Con van Beurden. ‘Als het klaar is zal het echt mooi zijn. Ik heb soortgelijke projecten op andere plaatsen gezien en duidelijk de meerwaarde gezien. Natuurlijk is het altijd zo dat je het niet voor iedereen goed kunt doen en sommige mensen hadden het misschien graag net even anders gezien maar het is in ieder geval een aanwinst voor Schinveld’ zegt van Beurden.

Con van Beurden

Bereikbaarheid essentieel

‘Voor ons als houthandel is de grootste zorg de bereikbaarheid van het bedrijf voor vrachtverkeer tijdens het openmaken van de beek bij ons voor de deur. Wij hebben contracten met bedrijven waarin vastligt dat we binnen zoveel uur moeten leveren. Er zijn meerdere gesprekken geweest met de ondernemers langs het tracé waar straks de boel open ligt. Na een bezoek van en gesprek met Bèr Benders van het waterschap begin dit jaar heb ik er vertrouwen in dat er alles aan gedaan wordt om mijn bedrijf goed bereikbaar te houden tijdens het werk’, aldus Huub Hendriks, directeur Houthandel Dieren in Schinveld.

Huub Hendriks, directeur Houthandel Dieren

‘Overigens had ik verwacht dat de wethouder zelf weleens een kijkje was komen nemen. Dan begrijp je meteen de situatie en dat geeft je het gevoel serieus genomen te worden. Hoewel ik geen echte voorstander ben van een open Rode Beek, sluit ik niet uit dat ik er straks heel anders over denk. Ik ben bevooroordeeld want ik heb het beeld van de “oude” beek nog op mijn netvlies staan. Dat is een handicap om onbevangen tegen de plannen aan te kunnen kijken. Ik heb altijd langs de beek gewoond. Ik vind de nieuwe beek vooral aan het begin, waar deze natuurlijk gaat ogen, het mooist. Daar krijg je de beek terug zoals deze vroeger was. Dat vind ik mooier dan wat er bij mij voor de deur komt’, vertelt Huub Hendriks. Ik hoop wel dat er een goede bewegwijzering komt tijdens het werk, zodat klanten ons bedrijf goed kunnen vinden’, voegt hij er tot slot nog aan toe.

Subsidie voor afkoppelen regenwater Burgers laten nog te veel waterschapsgeld liggen

Van de subsidieregeling voor het afkoppelen van regenwater van het riool wordt volgens Marco de Redelijkheid, adviseur bij Waterschap Roer en Overmaas, nog te weinig gebruik gemaakt. Burgers, maar ook bedrijven, laten volgens hem vele euro's aan waterschapssubsidie liggen. De vergoeding kan oplopen tot 20 euro per m².

Al 2,5 jaar is er subsidie beschikbaar voor het afkoppelen van regenwater van bestaande bebouwing. Particulieren en bedrijven kunnen gebruik maken van deze stimuleringsregeling. Deze geldt alleen voor bestaande daken en verhardingen die nog niet eerder zijn afgekoppeld. Ook een regenton komt in aanmerking voor subsidie mits het water als de ton overloopt niet alsnog naar het riool gaat. Per vierkante meter afgekoppeld dak of verharding is de basisvergoeding 5 euro. Als er aantoonbare meerkosten zijn, kan de vergoeding oplopen tot 20 euro per m². Bij een gemiddeld dak van 80 m² kan dat flink subsidie opleveren. Door het openmaken van de Rode Beek ontstaat de mogelijkheid hemelwater afkomstig van bijvoorbeeld daken via het straatoppervlak af te voeren naar de open Rode Beek. Afhankelijk van de specifieke situatie bestaat de mogelijkheid dat direct omwonenden in aanmerking komen voor deze stimuleringsregeling. Overigens lopen de aanvragen via de deelnemende gemeenten, waaronder Onderbanken. De contactpersoon bij de gemeente Onderbanken is de heer Urlings, bereikbaar via 045-5278731.

Zelf regenwater afkoppelen is voor de meeste mensen nog geen vanzelfsprekendheid. Het komt ook voor dat er wel wordt afgekoppeld, maar dat het invullen van het formulier als te

ingewikkeld wordt gezien. Op dit moment bekijkt het waterschap of de regeling en het aanvraagformulier nog eenvoudiger kunnen worden opgesteld. Het formulier is te downloaden via de website van het waterschap www.overmaas.nl en van de website van de gemeente Onderbanken www.onderbanken.nl. De subsidieregeling loopt nog tot en met 2012. In de subsidiepot zat in totaal 1,7 miljoen euro waarvan ruim 9 ton voor particulieren en bedrijven is bestemd.

Wat er vooraf ging

In 1964 werd de Rode Beek in het centrum van Schinveld overkluisd. De beek was toen een open riool: huishoudens waren erop aangesloten, bij hevige regenval liep het riool over in de beek en de mijn Hendrik in Brunssum loosde er haar afvalwater op. Omdat de omwonenden last hadden van stank en ongedierte werd de zwarte “sjlambaek” weggestopt onder het asfalt. In 2005 besloot de raad van de gemeente Onderbanken om deze beek boven de grond te halen. ‘Dit besluit werd mede ingegeven door de wens van de raad om de vier kernen van Onderbanken zoveel mogelijk in hun authentieke staat terug te brengen. Een mooie schone Rode Beek in het centrum van Schinveld heeft een hoge belevingswaarde en zorgt voor een prachtig straatbeeld.’ Zo zegt wethouder Leon Stevelmans van Onderbanken. Onderzoek wees uit dat het openmaken van de beek, in samenhang met de vernieuwing van het riool in de Putbergstraat en A ge Water, technisch en financieel haalbaar was. In september van datzelfde jaar zijn inwoners geïnformeerd over de plannen en een maand later hakte de gemeenteraad de knoop definitief door.

Ook het bestuur van het waterschap zag de meerwaarde van dit project en zegde enthousiast haar medewerking en financiële steun toe. ‘Door samen te werken, zijn er voordelen voor de partners in dit project én voor de inwoners van Schinveld: één keer een sleuf in de grond, één keer bemalen en één directievoering. De gemeente moest het stamriool vervangen en de infrastructuur aanpassen, het waterschap wil de beek boven de grond halen en het transportriool vergroten dat kan nu allemaal mooi gecombineerd worden’, aldus Jan Schrijen voorzitter Waterschap Roer en Overmaas.

De voorbereidingen

Een langere voorbereidingstijd dan gepland was nodig als gevolg van tal van noodzakelijke vergunningen, wijzigingen in de ontwerpen en de daarmee samenhangende herberekeningen. Vorig jaar is een groot bergbezinkbassin aangelegd waarin bij

Regenwaterbuffer in het burgemeester Adams sportpark

hevige regenval het rioolwater tijdelijk kan worden gebufferd. Daardoor zijn de huidige overstorten van het riool op de Rode Beek in de kern afgekoppeld en stroomt er alleen nog maar zuiver bron- en regenwater door de beek.

In 2007 werden ook het peil en de kwaliteit van het grondwater in kaart gebracht en verwerkt in de nieuwe ontwerpen. De plannen voor de buitenring Parkstad leidden ook tot vertraging. Zolang het tracé hiervan ten zuiden van Schinveld niet definitief was, gaf de provincie geen vergunning voor de aanleg van de regenwaterbuffer in het Burgemeester Adams Sportpark. Deze buffer voorkomt bij hevige regenval dat de open beek in het centrum van Schinveld overloopt.

Wethouder Stevelmans, de heer Schrijen voorzitter waterschap en burgemeester Clermonts-Aretz steken de eerste spade in de grond

‘De langere voorbereidingstijd is geen verloren tijd gebleken’, aldus wethouder Stevelmans, ‘Deze extra tijd is gebruikt om de plannen te optimaliseren. Er is overleg gepleegd met de bewoners van de Heidestraat om de parkeerproblemen in deze straat op te lossen, de inrichting van de Putbergstraat na de ontkeuizing is verbeterd en er worden aanpassingen aan het riool in de Kerkstraat aangebracht zodat de kans op wateroverlast op het Wilhelminaplein verder afneemt’.

Na afronding van de planvoorbereiding zetten gemeente en waterschap in januari vorig jaar de eerste schop in de grond voor de aanleg van de regenwaterbuffer. Deze heeft zijn nut inmiddels al bewezen afgelopen zomer.

1

2

De nieuwe situatie

Met de animatie van de nieuwe situatie en de beschrijving van het materiaalgebruik, willen gemeente en waterschap aanschouwelijk maken hoe de open Rode Beek er in 2010 uit komt te zien. Beelden spreken meer dan woorden.

- 1 Voor de zijkanten van de open Rode Beek gebruiken we natuurstenen metseling van Ardenner Grès.
- 2 De afdekplaten bestaan uit een natuurstenen afdekking van Belgisch Blauwsteen.
- 3 De traptreden naar de open Rode Beek worden aangelegd met natuursteen: Belgisch Blauwsteen.
- 4 Voor de rijweg gebruiken we gebakken klinkers; keiformaat.
- 5 Voor het wandelgebied worden gebakken dikformaten gebruikt.
- 6 Als groenvoorziening komen er 63 bomen terug langs de kant van de open Rode Beek. Het gaat onder andere om de Chinese Kers (afgebeeld op de foto), Esdoorn, Es, Knotwilg.
- 7 Voetgangersbruggetje.

3

4

Activiteitenplan voor watervleermuis

Vleermuizen genieten in Nederland een strenge bescherming omdat de meeste soorten worden bedreigd in hun voortbestaan. In Schinveld maken watervleermuizen gebruik van de nu nog overkluisde Rode Beek. Waterschap Roer en Overmaas en de gemeente halen dit jaar de Rode Beek over een lengte van 850 meter boven de grond. Voor de watervleermuizen verdwijnt dan een voor hen veilige verblijfplaats. Daarom heeft het waterschap voor deze watervleermuizen een plan opgesteld om de negatieve effecten van een open beek tot een minimum te beperken. De Dienst Regelingen heeft dit plan inmiddels getoetst aan de Flora- en faunawet en stemt in met het plan van het waterschap.

In mei 2009 troffen ecologen van het waterschap vijf watervleermuizen aan in de overkluizing van de Rode Beek. Ze hingen aan de onderrand van één van de putdeksels. Reden om meteen onderzoek te laten doen. Hieruit bleek dat de overkluizing wordt gebruikt als zomerverblijfplaats en mogelijk als donkere jachtroute door de bebouwing van Schinveld.

De vleermuizen -er zijn er maximaal 15 tegelijk waargenomen- hangen overdag aan de onderkant van zonbeschenen putdeksels om van de warmte te profiteren. 's Nachts verlaten ze de overkluizing om in de waterrijke omgeving insecten te vangen. Dat de vleermuizen ook in de overkluizing overwinteren is niet waarschijnlijk.

Watervleermuizen in de Schinveldse overkluizing (foto Hans Hovens, Faunaconsult)

Voorbeeld van een vleermuiskelder

Alternatieve verblijfplaatsen maken

Het is van belang om voor de bedreigde en daarom beschermde vleermuizen vervangende verblijfplaatsen te zoeken. Immers door het boven de grond halen van de Rode Beek gaat de bestaande verblijfplaats grotendeels verdwijnen.

‘We gaan daarom vleermuiskasten ophangen aan bomen net buiten de kern. Ook maken we de nieuwe bruggen over de Rode Beek, daar waar de wegen kruisen, weer geschikt als zomerverblijfplaats voor de vleermuizen. Zo willen we weer putten plaatsen met zonbeschenen deksels. Tot slot willen we in de uitkijkheuvel langs de Leiffendervenweg een vleermuiskelder bouwen. Deze maken we dan geschikt voor zowel zomer- als winterverblijf’, aldus Marco de Redelijkheid, ecooloog bij Waterschap Roer en Overmaas.

‘Met betonnen stapelblokken en U-profielen laten we een ruimte van 4 x 2,5 meter maken, waarin met holle bakstenen en steigerplanken geschikte overwinteringsplekken voor vleermuizen ontstaan. Als zomerverblijf laten we op de kelder

putten plaatsen waarvan het deksel boven de uitzichtheuvel uitkomt. De zon kan deze dan verwarmen. Door kieren tussen de betonelementen en door de aarden vloer is er in de kelder een hoge luchtvochtigheid. Dat is essentieel voor een goed vleermuizenverblijf', zo zegt Bèr Benders, toezichthouder bij Waterschap Roer en Overmaas.

'Vleermuizen laten zich niet dwingen naar de nieuwe verblijven te trekken. Het effect is niet te voorspellen. We volgen het gebruik gedurende een aantal jaren om het effect te kunnen meten', zo vertelt de ecooloog van het waterschap.

'Om in de kern van Schinveld een donkere vliegroute te behouden, kienen we een verlichtingsplan uit. De straatlantaarns richten we zodanig dat er zo min mogelijk licht op de opengemaakte Rode Beek valt. De openbare weg blijft uiteraard voldoende belicht voor het verkeer en de sociale veiligheid', licht Mark Pilipiec, projectleider bij de gemeente Onderbanken toe.

Communicatie

Gemeente en Waterschap Roer en Overmaas vinden zorgvuldige communicatie erg belangrijk. U mag dan ook alle belangrijke en actuele informatie van ons verwachten. Wij brengen tijdens het hele project alle omwonenden op de hoogte via:

- de website www.ontkluizingrodebeek.nl
- informatiebijeenkomsten
- nieuwsbrieven zoals deze worden periodiek bij omwonenden verspreid wanneer er weer nieuws te melden is
- verkorte nieuwsbrieven verschijnen in het Onderbanken Journaal om ook andere inwoners te informeren
- een bewonersbrief wordt gebruikt daar waar snelle informatieverspreiding gewenst is
- een wekelijks spreekuur

Informatiebijeenkomst

Zodra de aannemer bekend is en deze zijn planning heeft gemaakt, deze in overleg met de projectpartners een informatiebijeenkomst organiseert voor omwonenden. Tijdens deze bijeenkomst krijgen betrokkenen informatie over de details van de uitvoering en de planning. Daarnaast zijn er ook al individuele gesprekken geweest met ondernemers, bewoners en hulporganisaties over bereikbaarheid van hun pand.

Spreekuur

Ook is er een vast aanspreekpunt geregeld voor betrokkenen op het moment dat het werk van start gaat. Zo is er wekelijks op de woensdag tussen 08.00 en 09.00 uur een inloopspreekuur in de bouwkeet. U bent dan van harte welkom met uw vragen of opmerkingen. Voor dringende zaken kunt u buiten het spreekuur contact opnemen met de heer Bèr Benders 06-53357417

Informatiebijeenkomst

Verzekering en opname toestand panden

Afhandeling schade

Zo kort mogelijk voordat de eerste schop in de grond gaat, laten gemeente en waterschap de panden langs het tracé waar de partners de Rode Beek boven de grond halen, nogmaals in de staat van **dat moment** opnemen. Dat geldt ook voor bestrating, garages, kruipruimten en opstallen. De gegevens, bestaande uit een beschrijving en foto's, van een pand deponeren de projectpartners bij een notaris. Bij eventuele schade kan worden nagegaan of deze is ontstaan tijdens de uitvoering van het werk. Een dergelijke opname is eerder al eens gedaan, maar omdat de overige voorbereidingen langer hebben geduurd dan voorzien zijn deze gegevens inmiddels niet meer voldoende actueel.

Verzekering

Er wordt een CAR verzekering (Construction All Risk verzekering) afgesloten om eventuele schades die zich tijdens de uitvoering van het werk voordoen te verzekeren. De partners zetten zich in het geval van schade in voor een correcte en zo snel mogelijke afhandeling van schade. Uiteraard hopen we dat er geen of nauwelijks schadegevallen zullen voorkomen. Om inwoners die schade hebben te ondersteunen en te voorkomen dat deze van het kastje naar de muur gestuurd worden, is er één punt waar schade gemeld kan worden. Dat kan bij de toezichthouder Bér Benders van Waterschap Roer en Overmaas (telefoon 06 - 53357417). Hij kan u vertellen hoe te handelen om tot een zo spoedig mogelijke afhandeling te komen.

Planning werk

11 februari	Aanbesteding werk
Eind maart begin april	Werkvoorbereiding aannemer
April	Informatiebijeenkomst over planning aannemer
April 2011	Uitvoering

Het werk zal gefaseerd worden uitgevoerd. Fasering en uitvoeringstermijnen worden in overleg met de aannemer bepaald. Aan deze planning kunnen geen rechten worden ontleend.

Tijdelijk overlast parkeren

Tijdens de uitvoering van het project ontstaat zeker overlast. Dat betekent dat ook de auto niet altijd voor de deur kan worden geparkeerd. Op dit moment onderzoeken we of er in de nabije omgeving tijdelijk extra parkeervoorzieningen te realiseren zijn. Wij hopen u zo spoedig mogelijk duidelijkheid te kunnen geven over eventuele tijdelijke parkeervoorzieningen.

Gemeente Onderbanken

Contact

Centraal aanspreekpunt:
Bér Benders 06-53357417

Spreekuur:
Iedere woensdag van 08.00 tot
09.00 uur in de bouwkeet
(vanaf start werkzaamheden
aannemer)

www.ontkluizingrodebeek.nl
www.overmaas.nl
www.onderbanken.nl

Vuilwaterwacht: 0800-0341

Colofon

Deze nieuwsbrief Openmaken Rode Beek in Schinveld is opgesteld door de gemeente Onderbanken en Waterschap Roer en Overmaas.

Oplage: 300 exemplaren

Projectwebsite:
www.ontkluizingrodebeek.nl

Mede mogelijk gemaakt met subsidie van:

- VROM
- Platteland in Uitvoering
- Provincie Limburg
- Bouwfonds

